

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2018 betreffende de start- en stagebonus, wat betreft de verruimde stagebonus voor het schooljaar 2021 – 2022 en het schooljaar 2022 – 2023
- Principiële goedkeuring

Samenvatting

Voorliggend voorontwerp van besluit continueert selectief de relancemaatregel 'aanvullende stagebonus'. De stagebonus wordt tijdelijk verruimd naar ondernemingen die een leerwerkplek aanbieden aan leerlingen in alternerende opleiding die wegens hun leeftijd niet in aanmerking komen voor de reguliere stagebonus. De verruimde stagebonus van 500 euro wordt toegekend tussen 1 september 2021 en 31 augustus 2023. Deze tijdelijke verruiming wordt ingevoerd om ondernemingen aan te moedigen om jongeren uit het secundair onderwijs met leervertraging (18+ jaar) te voorzien van een leerwerkplek en van begeleiding zodat zij gekwalificeerd kunnen uitstromen.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein:

Werk en Sociale economie

Beleidsveld:

Competenties

Op 14 december 2020 sloten de Vlaamse Regering en de sociale partners het VESOC-akkoord 'Alle hens aan dek' (AHAD) voor een veerkrachtige en inclusieve arbeidsmarkt.

Het akkoord stelde drie topprioriteiten: 1) een opleidings- en loopbaanoffensief, 2) Vlaanderen digitaal transformeren, 3) Iedereen duurzaam aan het werk houden.

Binnen de eerste prioriteit werden zes speerpunten geformuleerd, waaronder als eerste 'We maken de omslag naar levenslang leren via een sterke overgang van onderwijs naar arbeidsmarkt'. De speerpunten uit AHAD, het VESOC-akkoord werden integraal opgenomen in het investeringsplan Vlaamse Veerkracht van de Vlaamse overheid, dat erop gericht is het economisch en maatschappelijk weefsel te herstellen na de impact van de Coronacrisis.

In dat kader werd tijdens schooljaar 2020-2021 een aanvullende stagebonus toegekend. De doelstelling was om duaal leren op koers te houden door middel van ondersteuning van

ondernemingen die alternerende werkplekken blijven aanbieden. Nog steeds worden heel wat bedrijven geconfronteerd met de gevolgen van beperkende maatregelen door de Coronacrisis wat een extra impact heeft op het begeleiden van leerlingen.

We verruimen de reguliere stagebonus zodat ondernemingen ook voor jongeren met leerovereenkomst een premie krijgen wanneer zij een leerwerkplek aanbieden. De verruimde doch selectieve toegekende stagebonus creëert een level playing field en de nodige ondersteuning voor bedrijven die ook 18+ een kans geven om hun diploma te halen.

De verruimde stagebonus is een selectieve verlenging van de aanvullende stagebonus omdat deze zich niet langer richt tot alle ondernemingen en het bedrag beperkt wordt tot 500 euro.

Voorliggend voorontwerp van besluit regelt de bepalingen die daarvoor nodig zijn.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het voorontwerp werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2021/437 van 19 november 2021.

De Inspectie van Financiën heeft advies gegeven op 30 november 2021.

Het akkoord van de Vlaamse Minister, bevoegd voor de begroting, werd gevraagd op 30 november 2021.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

De reguliere stagebonus wordt toegekend aan ondernemingen die een leerwerkplek ter beschikking stellen van leerlingen in alternerende opleidingen in het secundair onderwijs. De startbonus wordt toegekend aan leerlingen in alternerende opleidingen in het secundair onderwijs. De minimale duur van het leren op de werkplek bedraagt drie maanden. De jongere dient jonger dan 18 jaar te zijn op 1 september van het schooljaar waarvoor de bonus voor het eerst wordt aangevraagd. Deze voorwaarde geldt alleen bij de eerste aanvraag die tot een goedkeuring leidt. De leeftijdsvoorwaarde vervalt wanneer de jongere zelf (startbonus) of een werkgever (stagebonus) eerder al een bonus ontving voor deze jongere. De start- en stagebonus bedraagt 500 euro bij de 1ste en de 2de toekenning en 750 euro bij de 3de toekenning. Een werkgever kan de premie maximaal 3 keer per jongere krijgen.

De aanvullende stagebonus was een relancemaatregel uit Alle Hens aan Dek die voorzag in een éénmalige bijkomende bonus, met een hoger bedrag en voor een uitgebreidere doelgroep dan de reguliere stagebonus, voor alle ondernemingen die een leerwerkplek aanboden tussen 1 september 2020 en 31 augustus 2021. De tijdelijke verhoging van 1000 euro werd ingevoerd om ondernemingen aan te moedigen die zich ondanks de coronacrisis nog altijd inzetten om in een werkplek en begeleiding voor leerlingen te voorzien.

Door een uitbreiding van het toepassingsgebied kwamen ook ondernemingen die +18-jarigen begeleiden in aanmerking. De reguliere stagebonus wordt nl. enkel toegekend aan ondernemingen die een leerwerkplek aanbieden voor jongeren jonger dan 18 jaar als zij een eerste bonus aanvragen. Tijdens het schooljaar 2019-2020 was 64% van de jongeren met een overeenkomst van alternerende opleiding in het secundair onderwijs 18 jaar of ouder. We vermoeden dat 40% van de +18-jarigen geen stagebonus heeft. De leeftijdsvoorwaarde is niet de enige reden hiervoor, heel wat bedrijven vragen de stagebonus niet aan omdat ze de maatregel niet kennen of gebruiken.

De ondersteuning naar ondernemingen is door de leeftijdsvoorwaarde niet gelijk verdeeld en benadeeld 18-plussers in alternerende opleidingen.

Door het uitbreiden van de leeftijdsvoorwaarde aan de hand van de aanvullende stagebonus in schooljaar 2020-2021 werd in ieder geval een meer equal level playing field gecreëerd voor alle ondernemingen, doordat de premie geen leeftijdsvoorwaarde inhield.

Dit principe trekken we door naar de volgende schooljaren. Met het oog op het behoud van leerwerkplekken voor alternerend leren voor meerderjarige leerlingen wordt de relancemaatregel 'aanvullende stagebonus' selectief gecontinueerd. De jongeren in alternerende opleidingen met reeds opgebouwde leervertraging (ouder dan 18 jaar in het secundair onderwijs) zijn immers het meest kwetsbaar op de arbeidsmarkt.

De krapte op de arbeidsmarkt is tegelijkertijd zowel een opportuniteit als een bedreiging voor deze groep die nog geen kwalificatie secundair onderwijs heeft verworven. Deze leerlingen kunnen gezien hun leeftijd en de arbeidsmarktkrapte stoppen met school en gaan werken, wat de kwalificatiekansen vermindert. Wil men op diezelfde arbeidsmarkt duurzaam aan de slag blijven dan is een kwalificatie van groot belang. Werkplekklere biedt hiervoor een uitgelezen kans. Een goede begeleiding door de werkgever kan jongeren over de streep halen om in alternerend leren te blijven, en hun diploma te halen; wat op langere termijn een betere optie is voor zowel leerling als maatschappij. Door ook een bonus te geven aan ondernemingen wanneer zij een leerwerkplek aanbieden aan jongeren met leervertraging bevorderen we dat zij hun kwalificatie via werkplekklere kunnen behalen.

De verruimde stagebonus voor schooljaar 2021-2022 en 2022-2023 vult aldus de reguliere stagebonus aan. Ondernemingen die een leerwerkplek aanbieden voor minstens 3 maanden voor jongeren die omwille van de leeftijdsvoorwaarden niet in aanmerking komen voor de reguliere stagebonus krijgen een premie van 500 euro. Het garandeert het behoud van leerwerkplekken voor alle leerlingen in alternerende opleiding in het secundair onderwijs.

De verlenging wordt voor twee jaar voorzien zodat daarna naadloos kan worden aangesloten bij de hervormde incentives voor kwalitatief werkplekklere die tegen september 2023 verwacht worden.

Voorliggend voorontwerp bevat de nodige bepalingen om ervoor te zorgen dat de verruimde stagebonus kan worden toegekend.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELN

Artikel 1

Dit artikel voegt een nieuw hoofdstuk 3/2 toe in het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2018 betreffende de start- en stagebonus om de verruimde stagebonus te regelen.

Het nieuwe artikel 7/4 bepaalt dat de verruimde stagebonus wordt toegekend aan de onderneming die voldoet aan de voorwaarden van de stagebonus, meer specifiek de vestiging van de onderneming waar de arbeidsdeelname van de jongere plaatsvindt ligt in het Vlaamse Gewest en de arbeidsdeelname van de jongeren bedraagt minstens drie maanden tijdens het schooljaar waarvoor de bonus wordt aangevraagd, maar niet voldoet aan de bijkomende voorwaarde, meer bepaald de leeftijdsvoorwaarde van de jongere zoals geformuleerd in het tweede lid van artikel 6 van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2018. Bij de eerste toekenning van de stagebonus aan de onderneming geldt namelijk als voorwaarde dat de jongere jonger dan achttien jaar is op 1 september van het schooljaar waarvoor de stagebonus wordt aangevraagd, tenzij een andere onderneming al een stagebonus heeft gekregen voor die jongere of die jongere al een startbonus heeft gekregen.

De verruimde stagebonus wordt aldus toegekend wanneer de onderneming geen recht heeft op de stagebonus omwille van deze leeftijdsvoorwaarde van de jongere.

Het nieuwe artikel 7/5 regelt dat de verruimde stagebonus slechts één keer per schooljaar toegekend wordt voor elke jongere die de onderneming opleidt en niet meetelt voor het bepalen van de maximaal aantal stagebonussen op basis van artikel 7, tweede lid en artikel 14.

Het derde lid van dit artikel legt het bedrag van de verruimde stagebonus vast op 500 euro.

Het nieuwe artikel 7/6 bepaalt dat de leeftijdsvoorwaarde voor de toekenning van de startbonus aan de jongere ongewijzigd blijft door de verruimde stagebonus. Bij de eerste toekenning van de startbonus geldt als voorwaarde dat de jongere jonger dan achttien jaar is op 1 september van het schooljaar waarvoor de startbonus wordt aangevraagd, tenzij de onderneming al een stagebonus heeft gekregen voor de jongere. De verruimde stagebonus verandert niets aan deze voorwaarde van de startbonus. De 'verruimde stagebonus' komt m.a.w. niet in aanmerking als 'startbonus'.

Ook de leeftijdsvoorwaarde voor de toekenning van de stagebonus aan de onderneming blijft ongewijzigd door de verruimde stagebonus. Bij de eerste toekenning van de stagebonus aan de onderneming geldt als voorwaarde dat de jongere jonger dan achttien jaar is op 1 september van het schooljaar waarvoor de stagebonus wordt aangevraagd, tenzij een andere onderneming al een stagebonus heeft gekregen voor die jongere of die jongere al een startbonus heeft gekregen. De verruimde stagebonus verandert niets aan deze voorwaarde van de stagebonus. De 'verruimde stagebonus' komt m.a.w. niet in aanmerking als 'stagebonus'.

Artikel 2

Dit artikel bevat de uitvoeringsregeling. Aangezien de aanvullende stagebonus wordt toegekend voor het schooljaar 2021 – 2022 en het schooljaar 2022 - 2023, zal het besluit met terugwerkende kracht in werking treden.

Artikel 3

Dit artikel belast de Vlaamse minister, bevoegd voor werk, met de uitvoering van dit besluit.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Binnen Vlaamse Veerkracht werd het speerpunt 'sterke overgang onderwijs-arbeidsmarkt' ondergebracht onder VV018: Opleidingsoffensief arbeidsmarkt. Voor VV018 is 119 mio voorzien, waarvan 54 mio REACT EU-middelen en 65 mio RRF middelen. Voor speerpunt 1 werd binnen VV018: 10 mio voorzien op de REACT EU middelen.

De aanvullende stagebonus voor schooljaar 2020-2021 kan tot het einde van 2021 worden aangevraagd. Gewoonlijk komen de meeste aanvragen binnen in juli en augustus als het schooljaar afgelopen is. De voorraad aanvragen is verwerkt waardoor we met betrouwbaarheid een prognose kunnen maken van het nodige budget voor de aanvullende stagebonus schooljaar 2020-2021, nl 3,5 mio euro.

De financiële impact van de verruimde stagebonus voor schooljaar 2021-2022 en schooljaar 2022-2023 wordt geraamd op 1,5 mio euro per schooljaar. De onderliggende prestaties hebben betrekking op:

- Sept-dec 2021: 1/3 van schooljaar 2021-2022 of $(1/3 * 1,5 \text{ mio euro})$ 500.000 euro,
- Jan-dec 2022: 1,5 mio euro,

- Jan-aug 2023: 2/3 van schooljaar 2022-2023 of (2/3 * 1,5 mio euro) 1 mio euro
En worden op dat begrotingsjaar aangerekend, net zoals de React EU inkomsten hiervoor.

De middelen voor het toekennen van de verruimde stagebonus zullen, na goedkeuring door de Vlaamse Regering, en goedkeuring door het ESF-managementcomité opgevraagd worden bij REACT EU. De uitgaven hiervan zullen nauwgezet gemonitord en geëvalueerd worden.

B. ESR-TOETS

Het ontwerp van besluit is ESR-neutraal.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse Overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen.

E. VERDER TRAJECT

Het voorontwerp van besluit wordt voor advies voorgelegd aan de SERV, de VLOR en het Vlaams Partnerschap Duaal Leren.

4. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. Haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2018 betreffende de start- en stagebonus, wat betreft de verruimde stagebonus voor het schooljaar 2021 – 2022 en het schooljaar 2022 – 2023,
2. De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw
 - 2.1. te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit het advies van de SERV, de VLOR en het Vlaams Partnerschap Duaal Leren in te winnen, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen,
 - 2.2. te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, zoals bepaald in artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State als de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemde adviezen geen aanleiding geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw

Hilde CREVITS